

244
(Innehåller fidd. 281—328.)

Pietisten.

Trettiondesjunde årgången,

innehållande

Predikningar öfver våra nya Högmessotexter.

Första häftet.

Mars 1878.

Stockholm,
tryckt hos A. B. Normans Boktryckeri-Aktiebolag
1878.

Käre broder! Det gläder mig att höra, att du allt fortfarande lefwer i frid med Gud, och att du icke wet eller will weta någon annan grund än den, som är lagd, Jesus Kristus. Det blifwer ju i all ewighet sannt, att i ingen annan än Jesus är frälsning, att förbensfull alla de, som hålla sig till honom, äro saliga, medan alla de, som gå honom förbi, i och med detsamma gå himmelens port förbi. Det är saligt att weta, att wi hafwa en sådan frälsare som Jesus, en så sätter frälsare, en så outtröttlig frälsare, en frälsare, hwars blod renar från alla synder, och det alla dagar och stunder samt alltid utan penningar och för intet. Det är saligt att weta, att wi hafwa en sådan frälsare, och att det är Gud, vår himmelske Fader, som har gifwit oss honom. Tänk, när han hade kunnat förlästa oss, så gaf han i stället sin Son ut i döden för att frälsa oss. Det war guddomligt handladt med syndare. Sådant hade wi aldrig kunnat wänta.

Det är wisserligen mycket märkwärdigt, hwad du anmärker, att när man icke om Kristi döb will predika annat, än hwad man ser derom wara skrifwet i Guds ord, så tycka många kristna, att Kristi döb förlorar all betydelse. Men i sjelfwa werket är detta icke så mycket att undra på. Saken är nemligen denna: när man från barndomen warit wan att tillägga en sak den eller den betydelsen, så tycker man till slut, att den förlorar all betydelse, om den icke får hafwa just den betydelse, som man warit wan att se deri. När man nu warit wan att betrakta det såsom Kristi döbs högsta och wäsendtliga betydelse, att han dermed skulle betala Gud för alla våra synder samt salunda tillfredsställa hans rättfärdighet, på det han måtte kunna blifwa oss nådig igen utan att tränga sin lag o. s. w., då är det ju icke underligt, att man tycker, att Kristi döb förlorar all betydelse, om den icke får hafwa denna. Därför måste man hafwa tålmod; oriktiga föreställningar gå icke ut på en gång. Men det går så småningom. Stora förändringar hafwa redan skett i de kristnas åskådningsätt.

Att Kristus skulle af det, han led, lära lydnad, att han skulle blifwa pint och frestad för att kunna hjälpa dem, som frestas, att han skulle genom lidande göras till en fullkommen salighetshöfding, att han skulle genom döden nederlägga honom, som hade döden i wäld, d. ä. djewulen, och göra oss fria, att han i sitt dödt skulle öppna oss en ny och lefwande wäg genom förlåten in i himmelen, att han skulle upphöjas på korset för att draga alla till sig, att han såsom ett hwetekorn skulle dö och nedermyllas i jorden för att bära frukt, att hans blod skulle utgutas för oss till syndernas förlåtelse och rening från alla synder, o. s. w. — Korteligen, att hans utgifwande i döden war det medel, hwarigenom wi af Gud skulle förlossas från synden, döden och djewulens wäld, blifwa försonade med Gud samt få syndernas förlåtelse och ewigt lif — sådant är hwad wi se wara skrifwet om hans döbs betydelse. Det böra wi också med Guds hjälp åter och åter framhålla, ty om wi än säga det många gånger, finnas dock alltid många, hwilka — liksom hade de ingenting hört — stola fråga: "Hade då Kristi döb ingen betydelse?" Ty emellan de äro så fulla af den tanken, att Kristi döb på ett eller annat sätt skulle wara oss en hjälp emot Gud och hans rättfärdighet, så höra de icke, att man säger någonting, derest man icke säger det, hwaraf de sjelfwa äro fulla. O broder, låtom oss med flit framhålla allt, hwad wi se wara skrifwet! Ty oriktiga föreställningar låta sig icke hos alla öfwerwinna derigenom, att deras oriktighet bewisas. Nej endast derigenom, att det rätta går in, kan man wara säker, att det orätta går ut. I den mån, som man ser, hwad som står skrifwet, blir man stidlig att släppa det, som icke står skrifwet.

Hwad angår liknelsen om den förlorade sonen, må man fritt säga, att knappt någon text i bibeln finnes, som wäldigare än denna bewisar oriktigheten af allt tal om Kristi lidande såsom en betalning åt Gud. Försök bara en liten stund tänka på det, att när fadren lopp emot den förlorade sonen, föll honom om halsen och kyssade honom, så gjorde han det — för betalning. Tänk: den omfamningen war betald, den faderskyssen war betald! Menar du, att det war Herrens mening, att wi så skulle fatta hans ord? Nej, och åter nej! Därför hafwa också somliga i känslan häraf försökt förklara saken så, att med den förlorade sonens fader menas icke Gud Fadren utan Kristus. Men då blir Sonen bättre än Fadren twert i strid med hans egna ord i Matth. 19: 17, och då blir det icke sannt, att Sonen är Guds wäsendes rätta afbild, eftersom han förhåller sig mot syndare annorlunda än Fadren, då han utan betalning gör, hwad Fadren endast mot betalning kan göra; då blir det icke sannt, hwad han sjelf säger, att Sonen kan intet göra af sig sjelf utan endast det, som han ser Fadren göra, då blir Sonens rättfärdighet en annan än Fadrens, korteligen: då är det icke widare sannt, att Fadren och Sonen äro ett. O broder, huru man än wrider och wänder på saken, lärer det väl hwarken för Gud eller menniskor blifwa orättfärdigt att utan betalning mottaga, omfamna och kyssa en

förlorad son, som vill komma hem igen. Och det war Kristi ärende på jorden: icke att betala Gud utan att å Guds wägnar offra sitt lif för att uppfylla, upprätta, frälssa det, som war borttappadt. Det säger Guds ord, det menar Guds ord, och på det sättet blifwa Fadren och Sonen i sanning ett, så att jag ser Fadren, när jag ser Sonen. Allt, allt hwad Sonen gör, det gör han derför, att Fadren gör det. Ty Fadren älskar Sonen och visar honom allt, hwad han gör, och Sonen gör intet annat än hwad han ser Fadren göra. Så talar han sjelf i Joh. 5, och han är wäl den som bäst wet, huru det är.

Huru sanningen tränger igenom, derpå erhöill jag för några dagar sedan ett lärt bewis. En äldre kyrkoherde i vårt land skref till mig: "I likhet med så många andra blef jag en tid långt främd af dem, som för något woro räknade, så att jag icke wågade fritt och gladt kalla Gud för min färe Fader, oaktadt jag hade ett gansta stort behof deraf i mitt hjerta. Några år gif jag i en gansta plågsam owißhet, men sanningen trängde på mig med allt måttigare slag. Sifasom jag förut hade förskaffat mig och noga studerat alla de skrifter, som woro emot den s. t. nya försoningsläran, så beslutade jag att förskaffa mig alla dina skrifter, så många jag kunde öfwerkomma i samma fråga. Detta lyckades, så att jag tror, att icke mycket af, hwad du skrifwit, från och med den bekanta predikan på 20 Sönd. eft. Trin. till och med din siff utkomna lilla ströskrift undgick mig. Jag måste bekänna, att jag till en början gif till werket med hugg och slag i sinnet mot den s. t. nya försoningsläran, men ju längre jag läste, desto häftigare stormade sanningens makt in på mig, och slutligen för ett år sedan i dessa dagar, sedan jag läst skriften: Herren är from, föll jag i djupa själsqwal, hwarur den fromme Herren efter några heta dagar nådeligen förlossade mig, lyftade mig upp och satte mig på en fast klippa, nemligen Ordet, Guds eget dyra ord, som blifwer ewinnerligen."

Till beläsnings af 2 Cor. 5: 21 vill jag hänwisa till 2 Mof. 5: 16, der ett alldeles likartadt uttrycksfätt användes. Der talas om, huru Israeliternas trældom blef swårare och swårare, så att embetsmännen af Israels barn gingo in och ropade till Farao: "Hwi far du så med dina tjenare? Intet strå gifwes dina tjenare, och ändock säger man till oss: Gören tegel, och si dina tjenare warda slagna, och synd (är) ditt folk", — öfwer hwilka ords betydelse Melin gör denna förklaring (säkert den enda riktiga): "Israel, som ju och är ditt folk, dina undersåter, måste wara synd d. ä. behandlas såsom en syndarehop, såsom brottslingar". På samma sätt war Kristus synd för oss d. ä. blef behandlad såsom en brottsling, och Gud gjorde honom till synd d. ä. lät honom behandlas såsom en brottsling, på det att wi skulle blifwa Guds rättfärdighet i honom. Af hwem det war han behandlades såsom brottsling, derom vittnar den evangeliska historien i fullkomlig öfwerensstämmelse med Es. 53, nemligen af fienderna. Men hwad detta hans behandlande såsom brottsling har för en betydelse för vårt rättfärdigblifwande, derom upplyser oss Ebreeerbrevet med de orden: Han hafwer af det, som han led, lärt lydnad, och när han fullkommen wardt, blef han alla dem, som honom lyda, en orsak till ewig salighet.

I Rom. 5: 10 står såsom du ser 1:o) att wi blifwit försonade med Gud, då wi woro fiender, 2:o) att vår försoning skett genom hans Söns död, 3:o) att wi nu, sedan wi blifwit försonade, skola mycket mer frälsas i hans lif. — Att vår försoning skulle hafwa skett den stund, då Kristus dog, det står der icke; nej, Paulus angifwer Kristi död såsom medlet för vår försoning men icke såsom tidpunkten för vår försoning. Att han med "wi" icke menar werlden, det ser du deraf, att han säger, att wi, som äro försonade, skola frälsas i hans lif, men detta gäller icke om werlden utan om de trogna, ty werlden skall förgås. Men att wi blefwo försonade, då wi woro fiender, deri ligger alldeles ingenting swårfattligt, ty wi alla, som nu äro försonade med Gud, wi woro allesammans hans omwänner ända till den stunden, då wi blefwo försonade. Omwänner woro wi, men blefwo försonade genom Kristi död, nu äro wi wänner, och då kunna wi wara alldeles wissa derpå, att wi skola frälsas i hans lif från wreden, ja wi berömma oss och i Gud genom vår Herre Jesus Kristus, genom hwilken wi fått försoningen. Sådan är Pauli framställning.

Ett alldeles likartadt ställe är Eph. 2: 1—6. Der säger Paulus: Gud har gjort oss lefwande tillsammans med Kristus, då wi woro döda i öfwerträdelserna, och har tillsammans (med honom) uppväckt oss och tillsammans satt oss i det himmelska i Kristus Jesus. Det war såsom omwänner wi försonades — det war såsom döda wi lefwandegjordes; medlet för vår försoning war Kristi död — medlet för vår lefwandegörelse war Kristi lefwandegörelse och uppståndelse, men wi blefwo icke lefwandegjorda den stund, då Kristus uppstod. Nej Kristi

uppståndelse war medlet men icke tidpunkten för vår lefwandegörelse. När och huru det skedde, att wi blefwo lefwandegjorda med Kristus, det förklarar Paulus i b. 8 sålunda: Ty af nåden ären I frälste genom tron. Alltså: den yttersta grunden till vår frälsning, försoning, lefwandegörelse war Guds nåd allena — medlet war Kristi död och uppståndelse och sättet eller vägen war tron. "Derför måste det wara af tron, på det att det skall wara af nåd" (Rom. 4: 16).

Rörande det fria nattwardswäsendet är det ju ledsamt, att de kristna på många håll strida derom. För min del tror jag, att det enda rätta är, att hwar och en lemnas fri. De som icke kunna deltaga i de statskyrkliga nattwardsgångarna utan samlas enskildt, läre, lemna dem i fred! De göra ju ingenting ondt, och man kan ju icke neka, att Herren Jesus är med dem. De som icke kunna deltaga i de enskilda nattwardsgångarna utan gå till kyrkan — läre, lemna dem i fred. Herren Jesus är också med dem. Hwar och en ware wi i sitt sinne. De ena må icke döma ej heller förakta de andra. Låten allt se i fred, utan att den ene lägger band på den andres samwete! Herren kan wäl hafwa fördrag med de swaga.

Nu farwål! Herren ware med dig och wälsigne dig. Hellsa bröderna och bedjen för eder

P. W.

Hos Pietistens Expedition, Stockholm, kunna requireras följande arbeten:

Predikningar öfwer de nya högmessotexterna. Första årg. Pris: häftad 6: 25; bunden 8: 25; 9: 25; 9: 75; 11: 75; 22 kr. Andra årg. Första delen. Pris: häftad 3: 25; bunden 4: 25; 4: 75; 5 kr.

Herren är from. Pris: häft. 1: 15; wälst band 1: 50; klotb. 2 kr.; fint klotb. med guldsnitt 3 kr.

Kristi öfwersteprästerliga förbön. Pris: h. 40 bre; wälst band 60 bre; fint klotb. 1 kr.

Stora äro Herrens verk. Pris 35 bre. Fader vår. 25 bre.

Guds barns trygghet och hopp. 25 bre. Guds Lam. 20 bre.

Löfpenningen. 20 bre.

I ingen annan är frälsning. 15 bre.

Nåd för de förlorade. 12 bre.

I Sonen är lifwet. 10 bre.

Frälsning för alla syndare. 10 bre.

Andliga sånger. Pris: wälst band 45 bre; klotb. 60 bre. Samma sånger med musik i notskrift af H. Beher, 1: 25.

Melodierna i sifferskrift särskildt, 20 bre.

Du behöfwer frälsas å 5 bre; paket om 25 st. i omslag 1 kr.

Här är ännu rum å 5 bre; paket om 25 st. i omslag 1 kr.

Si, jag står för dörren och klappar å 5 bre; paket om 25 st. i omslag 1 kr.

Det skedde för dig å 5 bre; paket om 25 st. i omslag 1 kr.

Du will ju till himmelen, wädelsestrift af P. W. Pris: 5 bre; samma strift i paket om 25 st. 1 krona.

Blandade paket om 25 st. af oftvan nämnda småskrifter i hwarje. 1 kr.

Herren är mitt ljus, af E. J. Ekman. Pris: 90 bre; wälst b. 1: 20; klotb. 1: 70. Det gjorde Gud, af E. J. Ekman. Andra uppl. 25 bre.

*Trons lydnad af E. J. Ekman, pris 25 bre.

Minnen från hafwet, anteckningar af en swenskt sjöman. Andra uppl. 25 bre.

Herren är min herde, af Swening Johansson. Andra uppl. Pris 25 bre.

*Den gode herdens får, af S. A. J—n. Pris: 15 bre.

*Protokoll wid den af 1877 års allmänna Predikantmöte tillsatta Kommitéens sammanträden i Gefle och Örebro, jemte Bilagor. Pris: 15 bre.

Brefwet wid grafwen. Berättelse för barn. Öfversättning af Fr. Sundgren. Pris: 6 bre.

Barnens prydad, barnpredikan af Fr. Sundgren. Fjerde uppl. 6 bre.

Barnens bästa wän, barnpredikan af Fr. Sundgren. Andra uppl. Pris: 6 bre.

De rättfärdiges wäg, barnpredikan af Fr. Sundgren. Pris: 6 bre.

De ogudaktiges wäg, barnpredikan af Fr. Sundgren. Pris: 6 bre.

Den rätte fadren, barnpredikan af Fr. Sundgren. Pris: 6 bre.

Barnens skyddswakt, barnpredikan af Fr. Sundgren. Pris: 6 bre.

Wet du hwad du wägar? Wädelsestrift af Fr. Sundgren. 5 bre; i paket om 25 st. i omslag 1 kr.

*Wittnet för år 1877 af P. Waldenström och E. J. Ekman, fullständig årgång kart. å 3 kronor.

*) De skrifter, hwilka här i förteckningen äro försedda med *, hafwa utkommit sedan sist Pietisthäftet utgafs.